

NOWINY CZĘSTOCHOWSKIE

DZIENNIK NIEZALEŻNY DLA WSZYSTKICH

WARUNKI PRENUMERATY: Z odnośnieniem do domu 2.— zł. miesięcznie
CENY OGŁOSZEŃ: Przed tekstem 40 gr., w tekście 30 gr., za tekstem 20 gr. mm.
Zagraniczne 50 proc. drożej. Układ 5-szpaltowy. — Drobne ogłoszenia 5 gr. wyraz.

Cena egzemplarza 5 groszy

Redakcja i Administracja: ul. Najświętszej Marii Panny № 23. — Telefon № 3-15. — Administracja czynna cały dzień.

Redaktor i Wydawca: I. SIEMIATYCKI

Nakładem Zrzeszenia Bezrob. Pracowników Drukarskich.

Konferencja b. premierów rozpoczęła się dziś na Zamku.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 26. 4.

Zgodnie z zapowiedzią, dziś o godz. 10 rano rozpoczęła się pod przewodnictwem p. Prezydenta Rzeczypospolitej narada b. premierów rządów pomajowych.

W naradzie biorą udział premier Prystor, marsz. Świtalski, płk. Sławek i prof. Bartel. Marszałek Piłsudski, jakkolwiek również był premierem, na naradę nie przybył. Jak zapewniają w kołach miarodajnych, wogóle nie wzięcie w niej udziału.

Pof. Bartel przyjechał do Warszawy dziś rano. Ostatnie dwa dni spędził w Krakowie. Wedle krążących pogłosek, odbył tam kilka rozmów, stojących w

związku z dzisiejszą naradą. Wymieniają nazwiska prof. Krzyżanowskiego i prof. Kota. Ten ostatni bawił podobno ostatnio zagranicą, miał więc możność udzielenia p. Bartłowi ciekawych informacji.

Co pójdzie pod gilotynę oszczędnościową?!

Jak się dowiadujemy w łonie rządu prowadzone są prace związane z zagadnieniem budżetu. Zmniejszone wpływy z podatków, jakie wpływały w ciągu kilku ostatnich miesięcy, zmuszają do zastosowania dalszych oszczędności budżetowych. Wprawdzie kompresja budżetu przeprowa-

dzona dotychczas była bardzo silna, tem niemniej dalsze zarządzenia mają być bardzo surowe.

Na pierwszy ogień pójść mają wszelkie wydatki, tak zwane materialowe.

Następnym etapem będzie połączenie ministerstw.

Być może, że zajdzie nawet potrzeba zmniejszenia sum budżetowych w tych ministerstwach, które dotychczas przy akcji oszczędnościowej były pomijane.

Wszystkie narady i poważniejsze konferencje w łonie rządu dotyczą obecnie spraw oszczędności w budżecie. Rząd bowiem, jak twierdzą dobrze poinformowani, zdecydowany jest uczynić wszelkie wysiłki dla dalszego utrzymania równowagi budżetowej. Od tej kardynalnej zasady rząd nie odstąpi nawet, gdyby stosunki gospodarcze pogorszyły się w kraju wskutek dalszego zaostrzenia się kryzysu.

Tem też w głównej mierze tłumaczyć należy politykę deflacyjną uprawianą przez Bank Polski. Ostatnio ogłoszona dekada Bilansowa Banku Polskiego (od 10 do 20 kwietnia) wskazuje na silne skurczenie się obiegu pieniężnego i na duży spadek portfeli wekslowego w Banku Polskim.

Sensacyjny proces o nieudane leczenie radem.

szechnej w powiecie Koneckim, przeciwko lekarzowi warszawskiemu, Mieczysławowi Flokasztrumpfowi.

Prawie trzy lata temu pani Brzozowska, ulegając namowom dr. Flokasztrumpfa, zgodziła się na kurację radową w celu usunięcia naczyniaka na powiece prawego oka.

Niefortunny ten zabieg spowodował straszne skutki i zniszczenie nie tylko skóry i mięśni, ale i kości czołowej. Niesłychane przytem bóle głowy zmusiły p. Brzozowską wbrew woli dr. Flokasztrumpfa zapisać się do szpitala Dz. Jezus, gdzie w ciągu roku uległa czterokrotnemu poważnemu zabiegowi operacyjnemu. Na miejscu spalonych części ciała radem wytworzyła się blizna i przetoka, dotkliwie zeszpecająca twarz młodej nauzycielki.

Po trzech latach zastosowania radu obecny stan powódki jest taki, że wedle opinii poważnych lekarzy zagojenie się rany i jej zdrowie wogóle jest pod znakiem zapytania. Poszkodowana p. Brzozowska zmuszona była wytoczyć proces p. dr. Flokasztrumpfowi o odszkodowanie i prawie po dwóch latach przewodu sądowego nadchodzi ważny moment, czyli ekspertyza biegłych, wedle której ma się kształtować wyrok I instancji.

Sprawa nabiera większego znaczenia z powodu powołania na ekspertów trzech wybitnych lekarzy; prof. dr. Radlińskiego,

chirurga przy szpitalu św. Ducha, lekarza chorób skórnych, dr. Henryka Szczodrowskiego, dyrektora szpitala św. Łazarza, i wreszcie eksperta aż z Poznania, dr. Karola Mayera, profesora radiologii w uniwersytecie poznańskim. Proces w świecie lekarskim budzi wielkie zainteresowanie.

Rzecznikiem p. Brzozowskiej jest adw. Mikulski, rzecznikiem dr. Flokasztrumpfa jest adwokat Sławski.

Sfałszowane weksle

Katowice, 23. 4.

Zgłasza się tu całyszeręg dostawców drzewa z Warszawy i z Małopolski, którym wielki dostawca drzewny, August Köller z Bielska płacił za drzewo fałszywymi wekslami. Na wekslach tych podrabiał on umiejętnie podpis dyrektora fabryki miazgi drzewnej w Kostuchnej, p. Bühlowa i umieszczał również sfałszowaną pieczęć tej fabryki.

Sumy strat, jakie ponoszą banki i prywatne osoby, oszukane przez Köllera, sięga cyfry 700 tys. złotych.

Köller znajduje się dotychczas na wolności. Jest on członkiem Volksbundu. Majtku żadnego nie posiada, trudnił się tylko handlem drzewnym.

Katastrofa samol. firmy „Bata“

Morawska Ostrawa, 25. 4.

Na lotnisku znanej firmy obuwia „Bata“ koło Zlina wydarzyła się katastrofa lotnicza.

Z niewyjaśnionych dotąd przyczyn samolot firmy „Bata“ zmuszony był do lądowania, przyczem nastąpiła katastrofa.

Pilot i szofer oddziału reklamowego ponieśli śmierć.

Arszenik w winie

Havre, 25. 4.

Wśród załóg na różnych okrętach stwierdzono wypadki zatrucia winem.

Ekspertyza wykazała, iż wino zawierało arszenik w ilościach szkodliwych dla zdrowia.

Wszczęto śledztwo i telegraficznie ostrzeżono wszystkie okręty.

Awantura na Rakowie.

Garnkami i innymi sprzętami domowymi przywitał dłużnik Komornika i wierzycieli.

W dniu wczorajszym Raków — przedmieście Częstochowy, stał się widownią niezwyklej awantury.

Gdy komisarz sądowy Stodółkiewicz w asyście urzędnika swojego oraz wierzyciela chciał dokonać zajęcia u zamieszkałego na Rakowie właściciela fabryki nici Moszkowicza, jakby na komendę poleciał garnki i inne sprzęty domowe w stronę przybyłych.

Dopiero przy pomocy policji komornik dokonał niewdzięcznego zadania.

Zjazd wojewodów

Warszawa, 26. 4.

Dziś rano rozpoczął się w ministerstwie spraw wewn. zjazd wszystkich wojewodów. Obrady, których celem oficjalnym mają być sprawy bezrobocia, są ściśle poufne. Wbrew dotychczasowym zwyczajom, nie biorą w nich udziału naczelnicy wydziałów, ale jedynie dwóch dyrektorów departamentu z ministrem spraw wewn. płk. Pierackim

Sukces hitlerowców

Wiedeń, 25. 4.

Rezultaty wyborów do wiedeńskiej Rady miejskiej są następujące: Na 100 mandatów zdobyli socjaliści demokraci 66 mandatów, chrześcijańsko-społeczni — 19, narodowi socjaliści — 15.

W dotychczasowej Radzie miejskiej, która liczyła 120 mandatów posiadali socjaldemokraci — 78 mandatów, chrześcijańsko-społeczni — 40, wlkoniemcy — 2, narodowi socjaliści nie posiadali w dawniejszej radzie miejskiej żadnego mandatu.

Niema co jeść i niema za co kupić

Ryga, 24. 4.

W stolicy sowieckiej republiki kaukaskiej w Tyflisie wybuchły rozruchy głodowe z powodu katastrofalnego braku żywności.

Specjalna komisja rządowa stwierdziła, że w kooperatywach niema artykułów pierwszej potrzeby w odpowiedniej do liczby członków ilości, skutkiem czego robotnicy dostają zmniejszone racje żywnościowe.

Także finanse Gruzji sowieckiej są w stanie opłakanym. Fabryki nie wypłacają już od 3-ch tygodni zarobków swym robotnikom.

W całej Gruzji zarządzono ostre pogotowie garnizonów.

6 zamachów samobójczych w jednym dniu.

Łódź 25. 4.

W ciągu dnia wczorajszego zanotowano w Łodzi 6 samobójstw i zamachów samobójstw i zamachów samobójczych. Przyczyną ucieczki od życia była nędza i brak pracy.

Przy ul. Głuchej nr. 10 napiła się trucizny 32-letnia Aniela Kaczorkówna, bezrobotna. Wstanie ciężkim przewieziono ją do szpitala. Przy ul. Jasnej 8 bezrobotny 47-letni Jan Fabulski powiesił się na boku. Stefan Chojnacki (ul. Sikawska 12) napił się trucizny. Stan beznadziejny.

Na polach pod Łodzią znaleziono zwłoki 45 letniego Stefana Oleika, bezrobotnego, który zmarł wskutek zażycia większej dawki sublimatu.

W bramie domu nr. 8 przy ul. Północnej znaleziono nieprzytomną Reginę Kowalską, bezdomną, zredukowaną służącą. Ulokowano ją w szpitalu.

Przy ul. Szarej 9 otrut się bezrobotny 26-letni Ignacy Kaczkowski. Mimo zabiegów lekarskich zmarł.

Masowe aresztów. w Indjach.

Londyn, 25. 4.

W Indjach odbywają się bezustanne aresztowania działaczy hinduskich, którzy zjechali się na nielegalizowaną przez rząd sesję kongresu. Niemal wszyscy członkowie są już uwięzieni w New Delhi.

Dalsze represje trwają.

W ciągu ostatnich 4 dni władze angielskie aresztowały ogółem 650 osób.

Proces Gorgonowej.

Lwów, 25. 4.

W czasie dzisiejszego procesu przeciwko Gorgonowej zeznawała oskarżona, która opisuje przebieg swego życia, pożycia ze swym mężem Erwinem Gorgonem a następnie okoliczności, w jakich poznała architekta Zarembę, poczem zeznaje, że w czasie ich wspólnego pożycia coraz częściej powstawała kwestja ulegalizowaniu ich związku, którą to sprawę Zaremba pomijał milczeniem, co doprowadziło oskarżoną do takiego sta-

nu, że we wrześniu ub. roku zgroziła Zarembie, iż zastrzeli go, siebie i ich wspólne dziecko, o ile Zaremba nie przystąpi do procesu rozwodowego ze swą pierwszą żoną.

Oskarżona zaprzecza, jakoby była sprawczynią tego mordu, aczkolwiek nie potrafi wyjaśnić ważnych punktów aktu oskarżenia co do wybiecia szyb w drzwiach, koszułi nocnej, chusteczki znalezionej w piwnicy i innych rzeczy, pochodzących z jej pokoju.

Co piszą inni?

Szczur piżmowy.

Humorystyczny niepozba-
wiony jednak głębszej myśli,
feljeton pióra „Ultimussa“
czytamy w „Robotniku“:

Zachodzę do Prospera pogawę-
dzić, pożalić się, dowiedzieć
się, co i jak.

— Mąż wyjechał — powiada do
mnie jego ślubna.

— A co — pytam — pracuje?

— Iiii... jakby to powiedzieć,
i pracuje i nie pracuje. Bóg ra-
czy wiedzieć, co robi. Wiem tyl-
ko, że jeździ po świecie i pie-
niądze do domu żwozi.

— No to dobrze się wam
dzieje?

— Czulić Boga, narzekać nie
można. Niech pan przyjdzie w
sobotę, to Prosper sam panu o-
powie.

Przychodzę w sobotę i zasta-
ję Prospera.

— Wojażerem zostałeś, czy
może agitator BB? — pytam.

— Ani jedno, ani drugie. Ow-
szem, jeżdżę po świecie, to
prawda, ale nie sam i wedle u-
stawy.

— Nic nie rozumiem.

— Więc najpierw pozwól ze
mną, to ci coś pokażę.

Prosper zaprowadził mnie do
komórki, gdzie pokazał mi klat-
kę, w której miotał się jakiś
zwierzak.

— Wiesz, co to jest? — za-
pytał.

— Wiem, czym to nie jest —
odparłem — nie jest to lew, a-
ni wieloryb, ani krokodyl, ani
kanarek; ale co to jest, tego nie
wiem.

— Więc zapamiętaj sobie: jest
to szczur piżmowy.

Gdy wróciliśmy do stołowego,
Prosper po przyjacielsku wtajem-
niczył mnie w swój proceder.

— Widzisz — rzekł — wyszła
teraz taka ustawa o tym zwierz-
rzątku, która pom. in. powiada,
że kto zobaczy szczura piżmo-
wego i nie doniesie o tem wła-
dzy, zostanie ukarany grzywną
do 500 zł. Powiadam ci, to nie
jest ustawa, to kopalnia złota.

— Nic nie pojmuję — prze-
rwałem.

— Zaraz wszystko zrozumiesz.
Otóż z tym to ptaszkiem, któ-
rego widziałeś u mnie w komór-
ce, przyjeżdżam ja ci w dzień
jarmarku do miasteczka i staję
na rynku. Ludek gromadzi się,
ogląda, dziwuje się, wypytuje, a
ja udzielam wyjaśnień, że zwierz-
zak ten to szczur piżmowy, że
wyrządza szkody takie a takie,
że przywędrował do nas z Czech
itd. itd. A potem żądam zapła-
ty po 10 złotych od osoby. Chłopi
patrzą na mnie, jak na war-
jata, poczem odwracają się i
odchodzą do swoich spraw.

— Poczekaście — wołam za
nimi — pożalujecie, więcej to
was będzie kosztować.

Gdy już tak ze stu gospoda-
rzy obejrzało ptaszka, dowiadu-
ję się nazwiska pierwszego lep-
szego z nich, klatkę ze zwierz-
rzątkiem daję na przechowanie
w bezpieczne miejsce, a sam u-
daję się do policji z doniesie-
niem, że taki a taki gospodarz
widział szczura piżmowego i wła-
dzy o tem nie doniósł.

Policjant udaje się do gospo-
darza.

— Wojciech Głodziak to wy?

— Niby ja.

— Imię ojca?

— Bartłomiej.

— Matki?

— Weronika.

— Lat?

— Na żniwa będzie 47.

— Szczura piżmowego widzie-
liście?

— Widzieliśmy, co nie mieliśmy
widzieć.

— A władzy donieśliście?

— Nie, nijak nie donieśliśmy.

— To podpiszcie protokół.

Prawo takie wyszło! Będzie
sprawa w sądzie. Grozi wam
śtraf do 500 złotych!

Wiadomość o protokole i o
grzywnie do 500 złotych lotem
błyskawicy rozchodzi się po mia-
steczku. Wówczas ja znowu po-
jawiam się na rynku, a chłopci
pchają mi do rąk 10-złotówki i
dziękują za to, że biorę.

Nazajutrz ta sama historia
powtarza się w innym miastecz-
ku... No i co ty na to? — za-
kończył Prosper pytaniem.

Usprawnienie administracji.

Przewodniczący komisji dla u-
sprawiedliwienia administracji p.
Jaroszyński zamieszcza w „Kur-
jerze Wileńskim“ następujące u-
wagi:

„Podział zadań administracji
publicznej między wykonawczy
aparatus rządowy z jednej samo-
rząd z drugiej strony nie opie-
ra się, jak wiadomo, na żadnych
stałych znamionach, cechujących
poszczególne dziedziny admini-
stracji i kwalifikujących je z gó-

ry jako należące „z przyrodze-
nia“ bądź do administracji rzą-
dowej bądź samorządowej. Prze-
ciwnie, podział ten wpływa cał-
kowicie z oceny celowości przez
ustawodawcę, z uznania przez
niego, że w danych warunkach
pewne funkcje publiczne spełni
lepiej urząd państwowy, inne le-
piej samorząd.

Kardynalnym błędem w szcze-
gółności jest dość jeszcze roz-
powszechniony pogląd, nie liczy

się z istotą współczesnego pań-
stwa i współczesnego samorzą-
du a także z realnym obowiąz-
ującym ustrojem, jakoby urzędy
państwowe (ściślej mówiąc, u-
rzędy rządowe, bo urząd samo-
rządowy jest również „państwo-
wym“) były „z przyrodzenia“
powołane do wykonywania t. zw.
„administracji zwierzchniczej“,
samorząd zaś t. zw. „admini-
stracji gospodarczej“. Pierwsza
miałaby polegać na stosowaniu
przymusu, na wykonaniu tego,
co Niemcy nazywają „władzą po-
licyjną“ (Polizeigewalt), druga
na zakładaniu, utrzymywaniu i
prowadzeniu rozmaitych urzą-
dzeń, zmierzających do zaspoka-
jania potrzeb ludności, uzna-
nych za publiczne. W myśl tej
zasady np. utrzymanie szpitala
należałoby „z natury rzeczy“ do
samorządu, natomiast sprawo-
wanie policji lekarskiej do wła-
dzy rządowej.

Pacyfizm Żydów.

Posel Rotenstreich pisze w
„Naszym Przeglądzie“ o pacy-
fizmie Żydów:

„Zarzuca się nam żydom bar-
dzo często, że jesteśmy pacy-
fistami. Przyznajemy się otwar-
cie, że w tej wojnie, jaką obec-
nie toczą między sobą kraje i
narody, jesteśmy bezwzględni-
mi pacyfistami. Brzydzimy się bar-
barzyństwem, jakiemu skrajny
nacionalizm polityczny i gospo-
darczy hołduje w ostatnim cza-
sie. Wiemy, że razem z nami
potępia ten nacionalizm cały
świat kulturalny. Nacionalizm,
którego jaskrawym wyrazem jest
hitlerizm niesie nędzę, anarchię
i katastrofę. Świat uniknie ka-
tastrofy, jeśli jak najrychlej zlik-
widuje obecny stan niemiłości
czyli przejdzie do polityki pacy-
fistycznej, którą między innymi
i my wyznajemy, bo mimo klęsk
i mimo nieszczęść, które w każ-
dej wojnie przedewszystkiem
spadają na nas Żydów, nie zwąt-
piliśmy i wierzymy w ludzkość“.

Wiadomości z Województwa.

W sprzeczce zamordował siostrę

Dnia 20 IV. br. w osadzie Słu-
pia Nowa, pow. kieleckiego, Kę-
ciński Stefan, lat 13, w czasie
sprzeczki ze swą siostrą Kazi-
mierą lat 18, ugodził ją nożem
w lewą pierś, wskutek czego ta
natychmiast zmarła. Kęciński po
dokonaniu tego czynu zbiegł w
niewiadomym kierunku.

Napad pod Jędrzejowem

Dnia 22 IV. br. w lesie ma-
jątku Dębska Wola, pow. Jędrze-
jowskiego, 2 osobników zatrzyma-
ło powracającą z Kielc Piwowar
Marjanę — mieszkankę wsi Łu-
kowa, gm. Sobków, pow. jędrze-
jowskiego, którzy zażądali od
niej wydania pieniędzy w kwocie
5 zł. Naskutek odmowy
osobnicy ci pod groźbą rewol-
weru obwidowali Piwowar Mar-
janę i zabrali jej 3 zł. gotów-
ką, pół klg. kieszki i bułki za 25
groszy, poczem zbiegli w las.

Wiosenne Zawody Powiatowe Strzeleckie w Ożarowie

W dniu onegdajszym odbyły
się zawody w Ożarowie dla tam-
tejszego Rejonu Strzeleckiego.
Łącznie z Ćmielowem, które
prowadził por. Chmielewski z de-
legatem Komdy pow. Opatów
ob. Rogowskim. Zdobyto 7 od-
znak.

Gdy syn chce się żenić...

Plany matrymonjalne syna niezawsze odpowiadają życzeniom rodziców. Troski i zgrzyty.

Jak winni postępować rodzice i synowie?

Gdy pewnego dnia syn staje
przed rodzicami z oznajmie-
niem: „Chcę się żenić“ — rzad-
ko rodzice aprobuja wybór sy-
na. Tylko w nielicznych wypad-
kach wybranka odpowiada po-
staci, jaką rodzice stworzyli
sobie w umyśle o swej przy-
szłej synowej.

Z niezrozumiałym uporem
obstaje się, by wybór syna padł
właśnie na wymagowaną postać,
będącą przeważnie tylko wy-
tworem fantazji. Nasz chłopiec
— tak mniemają wszyscy ro-
dzice — zasługuje na najlepszą,
najpiękniejszą, najmądrzejszą
niewiastę.

Już od najmłodszej mło-
dości dokoła dziecka snują się
marzenia i nadzieje rodziców.
Wszyscy dążą do stworzenia
dziecku lepszego losu: „Niech
ono kroczy wyżej, niech posia-
dzie więcej wiedzy, zajmie wyż-
sze stanowisko społeczne i to-
warzyskie, niż jego rodzice“ —
Z punktu widzenia rodziców
jest to dążenie, może, wytłu-
maczone — ale, gdy głębiej
zbadamy ten problem — prze-
konamy się, że plany te są
krótkowzroczne. Albowiem zro-
śnięcie się i pozostawanie w sfer-
ze, z której się pochodzi, daje
więcej odporności i siły w wal-
ce o egzystencję; wreszcie: czy
nie jest to nieco komiczne, gdy
szczęśliwie żyjące z sobą mał-
żeństwa pragną, by syn żenił
się lepiej od nich, by „zrobił
lepszą partję“.

Dobra partja?! Oznacza to
przeważnie, by wybranka syna
miała spory posag lub, by się
„wżenił“ do interesu, by zapo-
mocą rodziny żony piał się
w górę.

Nie należy oczywiście lekce-
ważyć sobie materialnych fun-
damentów nowego małżeństwa.
Ale tylko miłość dać może
szczęście w małżeństwie, nie
innego. Gdy chłopak ma prawy
charakter i nie brak mu uczucia,
kieruje się przy wyborze swej
przyszłej towarzyszkii zycia gło-
sem serca, a nie rozumem ro-
dziców, wybiera dziewczę które
kocha i wtedy — dochodzi do
konfliktu.

Powstaje zjadły spór. Syn
wyprasza sobie mieszkanie się
rodziców do jego spraw; twier-
dzi, że o swojej przyszłości
sam decyduje. Rodzice zaś są
zdania, że lepiej wiedzą, co
wymaga szczęście syna. Widzą
grożące mu niebezpieczeństwa,
przewidują przyszły niedostatek
i sądzą, że potrafią pokierować
nim tak, jak wtedy, gdy był ma-
ły i niezaradny.

Nie ulega wątpliwości, że ro-
dzice, posiadający doświadcze-
nie i znajomość ludzi, często
lepiej potrafią ocenić widoki
małżeństwa, jak zakochany syn.
Ale o ile rodzice należycie wy-

pełnili zadanie wychowawcze,
syn sam zdoła wyrobić sobie
sąd o ludziach i rzeczach.

Zdrowy instynkt dopomoże
mu do trafnego wyboru.

Tylko wtedy, gdy syn jest
niedojrzały i niezdolny do zbu-
dowania sobie własnej egzy-
stencji, materialnie zależny jest
od rodziców, wreszcie nie jest
pełnoletni, rodzice mają prawo
„veta“.

Skoro syn jednak jest mater-
jalnie niezależny, ingerencja
rodziców nie jest ani wskazana,
ani zresztą celowa.

Błędną jest taktyka rodzi-
ców, którzy zgóry uprzedzają
się do wybranki syna i zajmują
odrazu nieprzejednane stano-
wisko. Niech starają się naj-
pierw poznać kandydatkę i
lojalnie zważyć, czy potrafi
ona ich syna uszczęśliwić.

W kilku słowach.

— W Sewilli pożar zniszczył
kościół św. Jurjana. Zdołano u-
ratować jedynie część archi-
wum, zawierającego cenne ma-
nuskrpty.

— Przed paru dniami w pół-
nocnej Francji odbyły się 8-mio-
dniowe manewry, w których bra-
ły udział piechota, artylerja i e-
skadra lotnicza.

— Dwa samoloty wojskowe
zderzyły się nad Le Bourget. —
Trzej lotnicy uratowali się przy
pomocy spadochronów, czwarty
podoficer zabił się. Oba aparaty
zniszczone.

— W Budapeszcie samochód
prowadzony przez pijanego szo-
fera, wjechał na tłum ludzi. 10
osób zostało ciężko ranionych,
z tych jedna zmarła.

— Policja lizbońska aresztowa-
ła oszusta greckiego Panaska-
vopola, poszukiwanego przez po-
licje różnych krajów.

— W Atenach aresztowano
dyrektora państwowego laborato-
rium chemicznego oraz dyrekto-
ra naczelnego Tow. produkcji
win i spirytualij, piastującego
równocześnie godność Prezyden-
ta Izby Handlowo-Przem. Są oni
pod zarzutem niedokonania
wpłat podatków, należnych za
fabrykację alkoholu.

— Narodowi socjaliści urzą-
dzili demonstrację w czasie
premijery sztuki p. t. „Kradzież
bizuterji na Kurfuerstendamm“,
wystawionej w teatrze w Gotha.
W czasie przedstawienia rzuczo-
no nagle na widownię bomby
łzawiące, sporo proszku do ki-
chania i puszczono na salę bia-
łe myszy.

Nie chcą należeć do Kasy Chorych

Prorządowy „I.K.C.“ donosi z
Kępna, że rada gminna w Wy-
drzynie (pow. wieluniński) powzię-
ła niezmiernie charakterystyczną
uchwałę treści następującej:

„Rada gminna jednogłośnie po-
stanawia wypisać wszystkich pra-
cowników urzędu gminnego, u-
bezpieczonych w pow. Kasie
Chorych w Wieluniu, dając im
wzajem całkowitą gwarancję o-
pieki lekarskiej na wypadek cho-
roby“.

Radców gminy skłonił do po-
wzięcia uchwały powyższej fakt,
że mimo, iż gmina co roku wpła-
ca znaczne kwoty do Kasy Cho-
rych, pracownicy gminni w razie
choroby, z powodu braku nale-
żytej opieki lekarskiej i wielkich
trudności przy korzystaniu z
„dobrodziejstw“ Kasy Chorych —
zmuszeni są leczyć się u lekar-
zy prywatnych.

Uchwała powyższa ze wzglę-
dów prawnych nie będzie mogła
być wykonaną, ale jest jaskra-
wym przykładem, że społeczeń-
stwo traci zaufanie do Kas Cho-
rych.

Czy w takich warunkach moż-
na występować poważnie z pro-
jektami o podwyżce składek do
Kas Chorych, o czem donoszą
pisma stołeczne? — zapytuje or-
gan sanacyjny.

Spadek o połowę urodzin we Francji

Według urzędowej statystyki
ludnościowej zanotowano we
Francji w 1931 r. o 49.359 uro-
dzin więcej, niż zgonów. W 1931
r. nadwyżka urodzin wynosiła
99.786.

Nieśmy pomoc bezrobotnym!

KRONIKA.

KALENDARZYK

Kwiecień
27

Dziś: Teofila
Jutro: Pawła
Wsch. słońca o g. 4.13
Zachód słońca o 18.53
Dług. dnia g. 15.40

Nocne dyżury aptek.

W nocy z wtorku na środę
dyżurują apteki:
I Aleja, Wieluńska.

Kwesta na „Dar Narodowy”
3 Maja.

W dniu 3-go maja dorocznym
zwyczajem odbędzie się kwesta
uliczna i w lokalach zamkniętych
na Macierz Szkolną, w związku
z powyższym Sekcja Finansowa
Komitetu Obchodu i Zbiórki na
„Dar Narodowy” zwraca się za
naszym pośrednictwem do osób
dobrej woli o zgłaszanie się pań
i panów, którzyby chętnie odda-
ć mogli swoje usługi w akcji
Zbiórki.

Zapisy przyjmuje przewodni-
czący Sekcji Finansowej p. Ed-
mund Reimschuessel Firma „Weł-
na”, ul. Panny Marji L. 52 w
godzinach od 9—1 i od 3—7
wieczorem, od środy dnia 27
kwietnia b. r. włącznie.

Wybory samorządowe
w Częstochowie

Wybory do samorządu m. Czę-
stochowy mają się odbyć na
wiosnę 1933 r. po uchwaleniu
nowej ustawy samorządowej.

Informacje dla maturzystów

Zrzeszenie Akademików w
Częstochowie za pośrednictwem
kół środowiskowych udziela pi-
semnie wszelkich informacji o
wyższych studiach w Warszawie
Krakowie i Poznaniu.

Zapytania wraz ze znacznikiem
na odpowiedź należy kierować
pod adresami: w Warszawie —
Akad. Koło Częstochowian, ulica
Grójecka nr. 39, pokój nr. 204;
w Krakowie — Akad. Koło Czę-
stochowia, ul. Jabłonowskich nr.
10/12; w Poznaniu — kol. Mastal-
lerz, ulica Grunwaldzka nr. 17
mieszkanie 4.

Występ Adwentowicza
w Częstochowie.

Znakomity artysta tragik pol-
ski, Karol Adwentowicz, na czele
własnego zespołu zjeżdża do
naszego miasta w środę, 27 bm.
na jeden występ gościnny w tea-
trze Kameralnym. Wystawioną
zostanie sztuka Stan. Miłaszew-
skiego p. t. „Drugie imię miło-
ści”.

Partnerką znakomitego tragika
będzie znana artystka p. S. Ma-
zerekówna.

Wystawa lalek.

W miesiącu maju Tow. Przy-
jaciół Francji w Częstochowie
urządza kilka różnych imprez.—
Między innymi wystawę zbioro-
wą lalek p. Stefanji Łazarskiej
z Paryża.

Zasiłki dla częściowo
zatrudnionych robotników

Minister pracy i opieki społe-
cznej przyznał na wniosek za-
rządu głównego Funduszu Bez-
robocia prawo do zasiłków na
okres od 1 do 30 kwietnia br.
tym robotnikom częściowo za-
trudnionym, których zarobek ty-
godniowy, z powodu ogranicze-
nia produkcji, nie przekracza
pełnego umówionego zarobku za
jeden, bądź dwa dni pracy.

Zarządzenie dotyczy szeregu
kopalń, hut i fabryk na Śląsku,
w Zagłębiu Dąbrowskim i Kra-
kowskim, oraz w Pabjanicach
i Ozorkowie.

O gehennie młodzieży

Czas zakończyć z egzaminami maturalnymi.

Problem szkoły i wychowania
jest zagadnieniem bardzo żywym
i istotnym. Kwestja zmienionej
duszy zbiorowej młodzieży trak-
towaną jest przy rozważaniu
problemów wychowania zbyt
mało serio. Gdyby było inaczej,
rewizji musiałby ulec szereg
spraw. Przedewszystkiem nale-
żałoby się wtedy zastanowić
nad kwestją, czy typ pedagoga-
przedwojennego, niejednokrot-
nie uważającego szkołę za ko-
szary, a lekcejącego za musztrę,
nie rozumiejącego problemów dnia,
wogóle ma rację bytu, czy nie

jest raczej szkodliwy. Następnie
musiałby ulec rewizji cały sto-
sunek instytucji szkolnych do
młodzieży, przejawiający się w
formie cenzur, dorywczych eg-
zaminów, wreszcie w szczycie
dorywczości i przypadkowości:
maturze.

Refleksje te nasuwają się
odruchowo po przeczytaniu
książki autora niemieckiego Fr.
Torberga „Kurt Gerber zdał
maturę”. Książka ta przedstawia
szczegółowo powojenną szkołę
niemiecką. Kierującą ją jednostką,
niedoradzie do swych zadań wsku-
tek słabej inteligencji. Ale po-
strachem wszystkich jest profes-
sor matematyki Kupfer, zwyrodnia-
lec, przekonany o swej nie-
omyślności, nastawiony jedynie
nato, by ucznia czy uczennicę
zgnębić, wyszydzić, upokorzyć.
W szpony tego Kupfera dostaje
się w klasie ósmej Kurt Ger-
ber, chłopak ponad wiek roz-
winięty, dojrzały, niesłyszanie
wrażliwy i uczuciowy. W rezul-
tacie, w dniu matury, przed
ogłoszeniem „wyroku” komisji
egzaminacyjnej. Kupfer odnosi
pyrrusowe zwycięstwo: Kurt
Gerber skacze z czwartego pie-
tra na bruk dziedzińca szkol-
nego.

Oto szkielec powieści. Autor
maluje w niej potworny, chwi-
lami nieco przejawskrowiony,
obraz szkoły współczesnej. Ma
się wrażenie, że to nie gimna-
zjum republiki niemieckiej, lecz
front wojenny, na którym toczy
się jakaś głucha, straszliwa wal-

ka, na którym pojedynczy czło-
wiek, ze swoimi pragnieniami,
dążeniami wcale nie istnieje.

Dzieje Kurta Gerbera, szamo-
cącego się w petli szkolnej,
przypominają nieco głosną swe-
go czasu powieść Arcybaszowa
„Sanin”. Różnica polega na tem,
że Arcybaszew malował tylko
rozkład, zgniliznę młodzieży
szkolnej, źle prowadzonej i puszc-
zonej samopas, Torberg zaś
woła wielkim głosem: trzeba to
zmienić, trzeba inaczej wycho-
wywać tę młodzież powojenną,
zdolną naogół pobudliwą, bo
inaczej szeregi Kurtów (Gerbe-
rów) zwiększać się będą i ura-
stać do straszliwej lawiny!

REPERTUAR
teatru i kin

Teatr Kameralny.

„Dziewczynka bez znacze-
nia” Henequina

We środę o godz. 9 „Drugie
imię miłości”, komedia w wy-
konaniu Adwentowicza, Maza-
rekówny i innych.

Dźwiękowy Teatr „Odeon”.

Od dziś i dni następnych:
nowy wielki przebój ame-
rykański pt. „Żona jego ojca”
albo „Wyrok morza”, dramat
przepojony namietnością serc
ludzkich, miłości poświęcenia
Nad program: Dodatki dźwię-
kowe Foxa.

w poniedziałek i wtorek o 3
potężny dramat zyciowy p. t.
„Zbieg”. W rol. gł.: Bertini,
Rogge i Suzy Vernon.

Dźwiękowe „Grand - Kino”.

Od piątku i dni następnych—
wspaniały film dźwiękowy
produkcji francuskiej według
powieści Ireny Niemirowskiej
p. t. „Dawid Golder”.
Nad program: — Wydarzeń
przeładowy dźwiękowy.

Miejski Teatr Kameralny

W środę 27 bm.
o 8 i pół wiecz.

świetna komedia Stanisława Miłaszewskiego pod tytułem

„DRUGIE IMIĘ MIŁOŚCI”

w której wystąpią znakomici artyści:

Karol Adwentowicz, Stanisława Mazarekówna

i inni.

O umożliwieniu
podwójnego „obywatelstwa”

Uczestnik ankiety w sprawie
reformy ustawodawstwa emigra-
cyjnego, przeprowadzonej przez
Urząd Emigracyjny prof. dr. Ta-
deusz Hilarowicz, w swojej od-
powiedzi do tegoż Urzędu przed-
stawił projekt, aby zmienić za-
sadę, zawartą w Konstytucji
Rzeczypospolitej Polskiej i w u-
stawodawstwie o obywatelstwie,
że nie można być równocześnie
obywatelstwem państwa obcego i że
wobec tego obywatel polski,
przyjmujący obywatelstwo obce,
traci obywatelstwo polskie.

Zdaniem prof. Hilarowicza na-
leżałoby wprowadzić — po wpro-
wadzeniu odpowiedniej zmiany w
konstytucji — postanowienie, u-
poważniające ministra spraw we-
wnętrznych do udzielenia w po-
rozumieniu z ministrem spraw
zagranicznych i ministrem pracy
i opieki społecznej (Urzędem E-
migracyjnym) wyjątkowych ze-
zwoleń na zatrzymanie oby-
watelstwa polskiego pomimo
przyjęcia obywatelstwa obcego.

Zezwolenia te, stosowane w
wypadkach, na szczególne uw-
zględnienie zasługujących w myśl
racjonalnych wytycznych, umoż-
liwiłyby dalszą łączność Pola-
ków-emigrantów z Macierzą, znaj-
dującą swój prawny wyraz w po-
siadaniu obywatelstwa polskiego.

Specjalnej regulacji ustawowej
wymagałby cały szereg kwestyj,
łączących się z takim podwój-
nym obywatelstwem, jak np. słu-
żba wojskowa. Zdaniem prof. Hi-
larowicza w instytucji podwójne-
go obywatelstwa zainteresowane

są wszystkie państwa, mające
masową emigrację i dlatego też,
gdyby instytucji podwójnego o-
bywatelstwa stały na przeszkod-
zie ustawodawstwa państw emi-
gracyjnych, należałoby sprawę
tę skierować na forum między-
narodowe.

Legalizacja dokumentów
na wyjazd do Argentyny

Na podstawie zarządzenia głów-
nego dyrektora emigracyjnego w
Buenos Aires, emigranci, pragnący
uzyskać wezwania od swych
krewnych do Argentyny, t. zw.
affidavity, zalegalizować muszą
w konsulacie argentyńskim wła-
ściwe dokumenty, a więc metry-
ki, akty ślubu itd. stwierdzają-
ce pokrewieństwo emigranta z
wzywającą go osobą. Po zale-
galizowaniu tych dokumentów,
są one wysyłane do Argentyny i
tam załączane być muszą do
podań w sprawie affidavitów.

Konsulat argentyński w War-
szawie legalizuje te dokumenty
za opłatą w granicach od 44 do
88 zł.

Za opór czynny.

Za stawienie oporu czynnego
policji i obelgi, spisano donie-
sienie na Surę Naftulowicz (Garn-
carska 38).

Czyja własność?

W II Komisarjacie P. P. znaj-
duje się do odebrania teczka
skórzana.

Za kradzież węgla.

Za kradzież węgla na szkodę
PKP. policja spisała doniesienia
na Józefa Siwka (Cedrowa 18)
i Binkowskiego Stanisława z Ra-
kowa, od których odebrano 200
kg. węgla.

Egzekucja podatkowa...
Obrazek z naszych czasów.

Pisma poznańskie wymownie
opisują przebieg sprawy podat-
kowej w Janówcu (pow. Żnin).

Oto relacja „Kuriera Poznań-
skiego”.

Kupiec p. Błażejowski, speł-
niał swe obowiązki obywatelskie
zawsze bardzo gorliwie i sumien-
nie. W ostatnim czasie, jak ty-
tu innych, stanął przed ruiną.
Ale mimo to robił wszystko, aby
uiścić się z podatków. Do urzę-
du skarbowego w Żniniu p. Bła-
żejowski zgłosił wniosek o roz-
łożenie podatku na raty. Wnio-
sek pozostał bez odpowiedzi.

Onegdaj przyszedł urzędnik
skarbowy w celu dokonania eg-
zekucji i zabrania towaru ze skła-
du, będącego jedynym źródłem
dochodu p. Błażejowskiego. Zroz-
paczony kupiec prosił, aby mu
nie odbierano chleba odust, za-
pewniając, że zapłaci podatek
za miesiąc, z chwilą, kiedy ule-
guluje podatki miejskie.

W tym czasie przed domem
kupca zebrał się tłum ludzi,
przyjmując groźną postawę we-
bec komornika.

Przybyła zawezwana do pomo-
cy policja w sile 7 ludzi z przo-
downikiem Juchniewiczem na
czele, który tłumowi zagroził re-
wolwerem. W asyście bagne-
tów, p. Błażejowskiemu i jego
19-letniemu synowi nałożono na
ręce kajdanki, a towary wynie-

Waszą gazetą
są „Nowiny Częst.”

Dźwiękowe „Grand - Kino”

Od czwartku 21 kwietnia i dni następnych.
Największy sukces produkcji francuskiej
według słynnej powieści IRENY NIEMIROWSKIEJ

DAWID GOLDER

w rol. gł. — Harry Baur i Jackie Monnier

NAD PROGRAM: dźwiękowy przegląd wydarzeń.

Ceny miejsc już od 70 gr. za krzesło! Łoże 1.20 i 1.50.

ZE SPORTU

Wyniki strzelań o odznakę III kl. z Łagowa

W konkurencji E. K. LL. osiągnęli następujące wyniki:

Oddz. ZS. Łagów:

Beben Marjan pkt. 75
Chojnacki Andrzej—87
Wodyński Mieczysław—90
Jakubowicz Edward—83
Szczukiewicz Leon—86
Biesiada Stanisław—84
Serednicki Michał—84
Szymański Walenty—84
Noconiora Eleonora—83

Oddz. ZS. Wszachów:

Kołodziej Jan—78
Kargul Adam—81

Oddz. ZS. Pińczów:

Jankowski Michał—82
Syta Gustaw—79

Oddz. ZS. Piotrków:

Uka Stanisław—78

Losens Edward przod. Polic. Państw Łagów—77

Ptak Jan post. tejże pol.—90.

Związek Strzelecki.

(BPS.) Komendant Główny Zw. Strzel. ppłk. dypl. Władysław Busin otrzymał z Paryża od prezesa Union Internationale de Tir Jeana Carnot list z podziękowaniem za przesłany mu album fotografii i pamiątek z międzynarodowych zawodów strzeleckich we Lwowie.

„Jestem szczęśliwy—pisze p. Carnot—że mogę wyrazić moją wdzięczność za pana pamięć i dziękuję panu serdecznie, jak również komitetowi organizacyjnemu zawodów za tę piękną wręczoną mi pamiątkę. Pamiąt-

ka ta pozwala mi wywołać wspomnienie miłego pobytu w pana towarzystwie w Polsce i dlatego jest dla mnie specjalnie ciekawa.”

Przyjazne stosunki Związku Strzeleckiego z międzynarodowymi organizacjami strzeleckimi ciągle się zacieśniają.

Wieści ze świata!

Pismo redagowane przez dzieci

W Ameryce wychodzi obecnie (ukazał się dopiero pierwszy numer) pismo redagowane przez dzieci i sprawom dzieci poświęcone.

W piśmie tem nie pracuje ani jedna starsza, albo tylko dorosła osoba. Nawet zecerzy to szesnastoletni chłopcy, uczniowie szkoły graficznej i drukarskiej.

Pierwszy numer pisma nazywającego się „Głosem młodzieży” rozszedł się w 50 tys. egzemplarzach, co młodociani redaktorowie uważają za liczbę o wiele za małą. W tymże pierwszym numerze zapewniali oni swoich czytelników, że w redakcji „nie postanie noga dorosłego człowieka” i że „do ostat nich sił bronić będą spraw swoich czytelników”.

Film z czarną Wenus

Józefina Baker, która coraz bardziej „wychodzi z mody” i której występy coraz mniejszym cieszą się powodzeniem postanowiła poświęcić się wyłącznie karierze filmowej.

W filmie niemy nie umiała bym grać — twierdzi ona — film dźwiękowy został wprost stworzony dla mnie.

Już wkrótce przystąpić ma jedna z wytwórni francuskich do kręcenia filmu z czarną Wenus w roli głównej.

Dodać jeszcze należy, że Józefina Baker sama będzie finansowała ów film, w którym pokłada bardzo wiele nadziei.

MANICURE

Guterman przychodzi do manicurzystki. Ta, spojrzawszy na jego ręce, woła:

— Panie Guterman, czy panu nigdy nie wycinali skórki?

Guterman jest obrażony:

— Faktycznie tak — mówi — a pro forma, co to ma do manicure?

Nieśmy pomoc bezrobotnym!

Śmiech -- to zdrowie!

MIEDZY PRZYJACIÓLKAMI

— Mój narzeczony opowiada każdemu, kto go tylko chce słuchać, że wkrótce poślubi najpiękniejszą kobietę na świecie.

— Jak to nieładnie z jego strony! Przecież obiecał ożenić się z tobą!

(„Figaro“)

CO WINNE DZIECI

Przed paru dniami wybrałem się z wizytą do znajomego, którego nie widziałem już kilka lat.

Dzwonię, otwiera mi jakiś mały chłopczyk, jak się domyśliłem synek gospodarza.

— Czy tatuś jest w domu? — pytam.

Małec przygląda mi się przez chwilę badawczym wzrokiem, po czym mówi jednym tchem:

— Tatusia i mamusi niema w domu, a wszystkie meble są zapisane na babcię!

DZIWNE

— Czy rumieńce są oznaką zdrowia?

— Naturalnie.

— To dziwne! wyobraź sobie, spotkałem wczoraj pewną młodą panienkę, która z jednej strony była o wiele zdrowsza, niż z drugiej.

W ZAKOPANEM

— Płacę dwie kawy i 4 ciastka.

— Przepraszam, czy kawy były z widokiem na Giewont, czy przy spuszczonej roletach?

„Cyrulik Warsz.”

DRUKARNIA

UDZIAŁOWA

CZĘSTOCHOWA

N. MARJI PANNY Nr. 41.

WYKONYWA:

PLAKATY, AFISZE,
KSIĘGI, PROSPEKTY,
CYRKULARZE,
RACHUNKI,
CENNIKI,
DRUKI FIRMOWE,
NOTY, KALENDARZE,
KOPERTY,
WYDAWNICTWA,
KARTY ADRESOWE,
BILETY WIZYTOWE
I T. P.

CENY MOŻLIWIE NISKIE!

WYKONANIE STARANNE!

Dwa światy

Romans współczesny

Weźmy na przykład naszą rodzinę. Moi dwaj bracia poszli w ślady ojca i są kelnerami, siostry kucharkami w restauracji „Expressie”, a ja jestem studentem. A siostry Władysławskiego: jedna wyszła za robotnika, druga za kramarza, a on sam będzie kiedyś wielką figurą.

— Zgadza się, że to jest zwykły przypadek, ale czy dlatego wyrzec się mamy praw do nauki? Przeciwnie, powinniśmy ją przebojem zdobywać, ażeby i nasze rodzeństwo wyrwać z tej otchłani. Ja, na przykład, gdy tylko mi środki pozwolą, wydosstanę ojca i siostry z tego środowiska, w jakim się obecnie znajdują. Przypuszczam, że i ty Staśku, postąpisz tak samo z twoją rodziną — powiedział Jerzy.

— No, to znowu nie taka łatwa sprawa, jak ci się zdaje — odpowiedział Gazda — Ojciec mój, jako kelner zarabiał dobrze. Czy przypuszczasz, że zgodziłby się zostać na moim skromnym, łaskawym chlebie, wtedy, gdy jest zdrow i pełen sił? Zresztą nie widzę w ich zajęciu żadnego upodlenia. Należy tylko zachować godność osobistą i pozbyć się uniżoności.

— Czyli być sługą bez służenia. — zawołał

Andrzej pogardliwie — Bardzo mądre prawo!

Zaczeli się sprzeczać. Andrzej i Jerzy, jako związkowcy klasowi, nie zgadzali się ze Staśkiem. Zaprzysięgli sobie walkę z burżuazją i dążyli do przeprowadzenia jednego gatunku ludzkiego — człowieka. Pan i sługa w ich pojęciu musiał przestać istnieć.

— Nie możecie sobie wcale wyobrazić, jaki się czuję poniżony, gdy widzę mojego ojca, podającego kalosze młodemu wystrojonemu fireykowi, lub zanoszącego herbatę urzędnikom biurowym — mówił Andrzej.

— Gdybyście wiedzieli, jaki ból szarpie mem sercem, gdy przypominam sobie, że ojciec mój usługuje tym bezdusznym manekiom. Wszystko się we mnie buntuje, gdy uprzytamniam sobie, że zmuszony on jest otwierać im drzwi i kłaniać się uniżenie — zalił się Władysławski.

Andrzej chodził nerwowo po pokoju i tylko przytakiwaniem głowy potwierdzał, że zgadza się z nim w zupełności. Gazda zwrócił się do Zośki:

— A ty, Zosiu, nie wypowiesz twego zdania? Dlaczego milczysz?

— O, Zośka zupełnie inaczej się na tę sprawę

zapatruje — odpowiedział za nią brat. — Ona jest w najlepszej komitywie z arystokracją. W niej znalazła swój ideał.

— Dlaczego za mnie odpowiadasz? — zapytała — Zdaje się, że nigdy ci tego nie mówiłam...

— Wszystko jedno, mogłaś nawet nie mówić. Ty weiskasz się gwałtem do nich. Tam znalazłaś sobie najlepszych przyjaciół.

— Kto taki?

— Jakiś, kto taki? Zawilscy. Przyznaj, że teraz od nich wróciłaś. Zapraszają cię z litości, a może i z wdzięczności, a ty lecisz jak ćma do światła.

— Z litości? — obraziła się Zośka — Dlaczego uważasz z litości? A i wdzięczni mi być nie mogą, bo i zaco?

Z litości, z litości... — mówił przekonywująco Andrzej — ty tego nie chcesz widzieć. Napewno kpią i wyśmiewają się z ciebie.

— Wyśmiewają? Ja tego nie rozumiem. Zdaje się, że mi niepotrzebna ani ich litość, ani wdzięczność. Nie znasz ich i nie powinieneś ich sądzić! Są to ludzie naturalni i przyzwoici, bez jakiegokolwiek napuszoneści.

— A, Zawilscy, Zawilscy! — zawołał z pogardą Gazda. — Znam ich dobrze! Arystokracja z krwi i kości... Napuszone miny, elegańskie stroje, perfumy francuskie, wąsiki przygładzone, manicure... Ha, ha, ha! Zalatuje od nich.

Dalszy ciąg nastąpi.